

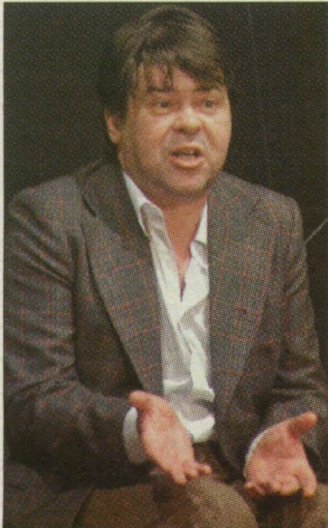
Nagy sikert aratott a Beszélő fejek

Bravúrmonológok a Korzóban

Bravúros, katartikus produkció született a Korzóban, ahol Székelyi József rendezésében csütörtökön este zajos sikerrel mutatták be Alan Bennett Beszélő fejek című sorozatának három monológját.

Fekete Gizi, a kertvárosi szolid mintafeleség

Megyeri Zoltán, a kamaszkorban megrekedt negyvenes

Pásztor Erzszi, a mindenkit feljelentő mániákus

Az angol bulvárszínház sikerszerzője, Alan Bennett eredetileg tévésorozatnak írta briliáns monológjait, a Beszélő fejeket, amelyekből egyelőre három részt állítottak színpadra a Korzóban. A színházi verzióhoz persze kevéssé passzol a tévés cím, hiszen tényleg színpadért és hús-vér színészekért kiált a sorozat. Az első monológ *Fekete Gizi*: Rosemary az érzéseit, vágyait elfojtó kertvárosi szolid mintafeleség, aki tökéletes rendben tartja környezetét, szabadidejében egy hospice-szolgálatnál segítkezik, decens vállalkozó és a nyakában hordott feszület pontosan jellemzi világszemléletét. Idillikus életét a szomszéd házaspár zavarja meg: az asszony fejbe lövi a férjét. Rosemary gondozásba veszi a börtönbe kerülő nő kertjét, majd amikor meglátogatja szomszédját a zárkában, rádöbben: annak a folyamatnak, ami az elkeseredett asszonyt a gyilkossághoz vezette, az ő férje is részese volt... Fekete Gizi bámulatos szenzibilitással mutatja meg az életével, sorsával rezignáltan számot vető nő minden rezdülését. Amikor a monológ végén beszédes szemeiben lassan gyűlni kezdenek, majd feltartóztatlanul kibuggyanak a forró könnyek, az empatikus néző sem maradhat kívülről.

Megyeri Zoltán egy negyvenes férfit játszik, aki 72 éves, enyhén szenilis édesanyjával él szimbiózisban. A mama találkozik fiatalkori lovagjával, és Graham biztonságosnak hitt világát szétzúzhatja a pár fellángoló szerelme... Megyeri Zoltán kiapadhatatlan humorral, rendkívül érzéketesen, bravúrosan mutatja meg a kamaszkorban megrekedt figura sérülékenységét, kiszolgáltatottságát.

Pásztor Erzszi parádés virtuozitással, irigylésre méltó koncentrációval és ellenállhatatlan, fanfaron iróniával játssza a mindenkit feljelentő, mániákusan levelező, kényszeresen intézkedő aggszűz szerepét. Miss Ruddock abszurditását fokozott csilláptípusú nyugalanságának valódi okára csak akkor derül fény, amikor ismétlődő akciói miatt végül börtönbe kerül...

Székelyi József láthatóan hisz a színészi játék erejében, és rendezőként egyszerű lehetőséget teremtett játszótársainak. A minimalista díszlet és jelmez *Vársányi Anna* munkáját dicséri. Ritka jó előadás született. Véték kihagyni!

HOLLÓSI ZSOLT

Nehezen bizonyítható a próbaidővel való visszaélés

Indok nélkül kirúgva

A héten is folytatódott az új foglalkoztatási törvény elleni tüntetések Franciaországban. Egy lány virágot nyújt a rohamrendőrök felé

Fotó: MTI/EPA/Libert-Chibane

NEM VIZSGÁLHATJÁK

A Dél-alföldi Munkaügyi Felügyelőség igazgatója, dr. Balázs Mihály elmondta: hozzájuk is érkeznek a próbaidővel visszaélő munkáltatókról hasonló bejelentések, ezeket azonban nem vizsgálhatják ki, mert nincs rá hatáskörük. A vezető szerint itthon jelenleg nincs olyan hatóság, ami ellenőrizhetné a cégeket ilyen szempontból. A panaszos egyedül a munkaügyi bíróságokhoz fordulhat, ami megállapíthatja a jogsértést, vagy bizonyított hiányában elutasíthatja a vádat. Az igazgató hozzátette: tapasztalata szerint a legtöbb ilyen esetben egy hónapig fizetés és munkaszerződés nélkül dolgoztatják az embereket, majd elküldik. A becsapott munkavállalónak azonban nem éri meg pert indítani, mert az ügyvédi költségei magasabbak lennének a számára esetleg megítélt összegnél.

A Franciaországban kialakult diákmegmozdulások egyik oka az volt, hogy a pályakezdők próbaidőjét két évre növelték. A próbaidő intézménye gyakran nálunk is kiszolgáltatottá teszi a fiatalokat a visszaélésekkel szemben. Az ok nélkül kirúgott pályakezdők a bírósághoz fordulhatnak – a joggal való visszaélés azonban szinte bizonyíthatatlan.

Pár hete diákmegmozdulások kezdődtek Franciaországban, amelyek egyik legfőbb oka az volt, hogy a fiatal francia munkavállalók próbaidőjét két évre növelte a kormány. A hallgatók és a szakszervezetek állítják: soha ennyire kiszolgáltatottak nem voltak a dolgozók, hiszen a munkaadók a két év alatt bármikor indoklás nélkül felmondhatnak nekik.

Magyarországon a Munka törvénykönyve szerint jelenleg legfeljebb három hónap lehet a próbaidő. Indoklással kötelezettsége azonban itthon sincs a munkáltatónak, ha például a kilencvenedik napon kirúgja a munkavállalót – majd fölveszi a következőt, aki szintén így jár. Mivel nem kell megokolni a fölmondást, szinte lehetetlen bizonyítani,

hogy visszaélne ezen jogával egy munkaadó, kivéve, ha gyanúsán sokszor történik ilyen az adott cégnél. A próbaidő alatt egyébként legalább a minimálbért ki kell fizetni a heti negyvenórás munkavégzésért.

Információink szerint azonban – a bérfizetés megspórolására – egyes munkaadók bevezették a „próbamunka” nem létező fogalmát, ami annyit tesz: bér nélkül, ingyen foglalkoztatnak valakit, akivel semmiféle munkaszerződést nem kötnek, majd egy-két hónap után indoklás nélkül kirúgják.

Kerekes Anita egy szegedi

kocsmában vállalt munkát. Minimálbér kifizetéséről állapotodott meg szóban a tulajjal, amit majd „próbamunkája” után emelhetnek, és a borralaló egy részét is megkaphatja. Egy havi, munkanapi és hétfévi robot után várta a fizetést, de csak újabb ígéretet kapott, mert a tulaj elutazott. Két hetet még lezuhzott ingyen, majd visszatérte után a tulajdonos megrögtta, hogy az ő munkája miatt kevés a bevétel – ezért utacára tette. Anita, mint mondta, bízott munkaadójában, így fel sem merült benne, hogy egy filélt sem fizetve rúghatják ki, ha nincs szerződése.

A könyvársként is dolgozó Csomai Nikolett az első hónapban még megkapta a bérét, így nem is akart főnökével konfliktust az elmaradt írásbeli munkaszerződés miatt. A második hónap végén azonban több pénzt követeltek tőle, mint amennyi a megbeszélte munkabére volt. A fiatal nő önként kilépett, ugyanis főnöke azzal gyanúsította: estéről reggelre könyvek tűntek el a lerakatóból, vagyis lopott onnan. Neki viszont kulcsa sem volt ahhoz.

T. R.

MOST KEZDTÉK A FELMÉRÉST

A Szegedi Tudományegyetemen eddig nem volt olyan egyesített kutatás, amely a végzett hallgatók elhelyezkedési arányait vizsgálta. Néhány kar tett csupán elszigetelt kísérletet erre. *Badó Attila*, az egyetem hallgatói és közkapcsolati rektorhelyettese elmondta: a felmérést – amelybe közel négyezer végzett diákjukat vonták be – idén kezdték el, a jövőben pedig minden volt hallgatójukra kiterjesztének. Az eredmények révén az egyetem is hatékonyabban, gyorsabban reagálhat a munkaerőpiaci igények változásaira.

„Tálatni, eladni kell a zenekart, hogy a kiadó is lásson benne fantáziát”

Insipid: lemez és szegedi fellépés

Az érvényesülésről, a kapcsolattépítésről és a lemezkiadás nehézségeiről beszélgettünk Fürj Erik énekessel. Az Insipid együttesnek ősszel jelenik meg lemeze, jövő héten a SZOTE-klubban koncerteznek.

Jövő kedden, április 11-én a SZOTE-klubban koncertezik, ősszel pedig lemezt ad ki az Insipid zenekar. Az együttes részben szegedi, részben budapesti, gyomaendrői, illetve szarvasi, ennek ellenére már tíz éve együtt játszanak.

– A közönséget nem érdekli, hova valósi a zenekar. Jó zenét játsszon, ez a lényeg – zárja rövidre Fürj Erik énekes a logisztikai problémákra vonatkozó kérdéseket. A lemezről elmondja: amattör, nem a „sztárcsináló gépezet” által felkarolt együttes a szponzorok és a kiadó meggyőzésével adhat ki albumot. Szerinte egyébként nem lemezt csinálni nehéz, hanem elérni, hogy azt megve-

Április 11-én a szegedi SZOTE-klubban koncerteznek

Fotó: DM/DV

gyék. „Már nem a 80-as években vagyunk, ahol szájról szájról terjedt egy együttes híre. Amit látnak, hallanak olvasnak az embe-

rek, csak arról tudnak.” Hozzátesszi: a kiadók Magyarországon csak ritkán mernek újat, mást bevállalni, hiszen ők elsősorban a

kereskedelmi sikert tartják szem előtt. „Tálatni, eladni kell a zenekart, úgy, hogy a kiadó is lásson benne fantáziát. Nagyon sok

NAGYSZÍNPAD

Az Insipid együttes eddigi legfontosabb fellépései: EFOTT nagyszínpad, 2004, WAN 2 és KOTTA fesztivál, nagyszínpad, 2003.

mindent kell először egyedül elérni, kapcsolatokat kiépíteni, hogy a kiadónak ne a nulláról kelljen befuttatni az együttest.”

Erik becslése szerint Csongrád megyében körülbelül 100-150 zenekar próbál érvényesülni. Sokan ugyanazt a stílust képviselik, ezért is nem könnyű számukra befutni. S hogy az Insipid ezzel szemben milyen? Erik szerint közvetlen és eredeti. Ezzel a jellemzővel ellentétes viszont a nevük, amely izetlent jelent. Az énekes mindezt úgy magyarázza: az elnevezés jó, mert figyelemfelkeltő és öniróniát sejtet.

G. ZS.

Darvasi László a Tiszatájban

Juhász Ferenc, Lászlóffy Aladár és Turczai István versei, Sándor Iván esszéje, Nagy Koppány Zsolt és Vathy Zsuzsa prózája mellett lapunk munkatársának, Darvasi Lászlónak készülő regényéből, a Virágzabálók-ból is olvashatnak részletet a Tiszatáj áprilisi számában. A szegedi irodalmi folyóirat Fried István tanulmányát is közli Baka István műveiről, Tóth Ákos A napóra fája címmel a „középső” Tandoriról ír, Kulcsár-Szabó Zoltán pedig Domonkos István Kormányeltérésben című versét elemzi.

Nagy Gáspár új kötetét Görömbei András, Péter László a Népköltészet és irodalom című könyvét Barna Gábor, Máté Zsuzsanna Sík Sándorról írt kötetét pedig Árpás Károly méltatja. Mészöly Miklós Hamisregényét Urbanik Tímea elemzi a Diákmellettében.